

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Közöshegyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: Felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSÉN:

Félfévre 7 korona | Egy hónap 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:

U. éj. févre 14 korona | Egy hónap 2

Békétárgyalások az orosz husvétkor a fronton

Békeküldöttségek Pétervárra a frontról. - A francia kormány velünk egyező békefeltételei. Juliusra javasolja a békét egy orosz diploma'ia.

Féle Európa népei boldogan lélekzettek fel a monarchia és Németország békés szótára. A meleg tavaszi szellő a béke gyönyörű jelszavát röptette szét és az emberek a gondtalanság; a közeli nyugalom csodás érzésével adták át magukat annak a hitnek, hogy talán már néhány hét múlva véget ér az ágyuk borzalmas zenéje. Fegyverszünetről, békétárgyalásokról szóltak a hírek és a tömegek hamar hitelt adtak a legrőzsásabb, a legbeavatottabb közlésnek is; s ez egészen természetes is, mert hiszen nincs olyan háborús nemzet, amely őszintén ne vágyakoznék a becsületesebb, a tisztességes béke után, amely nem deklarációs győzelmeket és legyőzöttségeket, hanem az a fenkölt gondolat lenne az alapja, hogy minden nép szabadon fejlődhesse és gyarapodhassék. Ez a béke él az emberek tudatában, ezt kívánja minden őszinte lélek, akiből még nem veszett ki az emberi faj, a kultúra iránt való igaz szeretet.

A béke most már nem várható magára sokáig és a mi külügyminiszterünk jól mondta, hogy a legrettenetesebb katasztrófa a végéhez közeledik. Tudjuk, érezzük, minden jel azt mutatja és minden titkos hang azt sugja, hogy a béke diadalmas bevonulása már közeledik. De éppen azért, mert már halljuk ennek a delejes tekintetű tündéri lény ruhájának suhogását, nyugalommal kell várni az elkövetkező napok erejé-

nyeit. A tulzott optimizmus festett egekbe röpi, tehát ne adjunk hitelt a költői és szanyakon hallódó vérmes híreknek.

Ne legyünk pesszimisták sem, mert az megrontaná örömeinket. Maradjunk meg eddigi bölcs mérsékletünknek, amely titka volt eddigi sikereinknek és a mértékletesen vágyakat engedjük át azoknak, akiknek hatalma most ég el saját örült vágyuk lángjában.

Sajtóhadiszállás. A német Karpatercorps lapja a Deutsche Karpaterzeitung holnapi számának vezető helyén „Egy husvét” címmel vezércikket közöl, amely bizonyítja, hogy az orosz tisztok és katonák szíve át van hatva a béke gondolatától. A cikk szó szerinti szövege a következő:

A keleti front összes szakaszain már hosszabb idő óta nyugalom uralkodik. Az új orosz kormány bekenyilatkozata az orosz hadseregben visszhangra talált. A szent husvét ünnepek a békevágyat csak fokozták. A német katonák az orosz csapatok husvét érzelmét méltányolták, husvét vasárnapján ezért mindenütt megszüntették a tüzelést. Legtöbb kárpáti hadtestünk frontján is szünetelt a fegyvertüzelés, és úgy írt, mint az egész fronton, talán Varsótól a Fekete tengerig a katonák kijöttek érkezők, hogy a miénkkel tér

gyajanak. Reggel még tüzelt néhány üteg, de délutánra már mindegyik elmúlt. Az oroszok fegyver nélkül közeledtek állásainkhoz. Azokat akiknek nem volt igazolványuk, visszaküldöttük és akik el voltak igazolvánnyal látva, bekötött szemmel állásainkba vittük és ott megvendégtük. Elmondották, hogy majdnem az összes tisztok és a legénység csakis a békét kívánják és hogy külön küldöttségeket küldtek Pétervárra, hogy a békét követeljék.

A mi katonáink felvilágosi-

tolták őket kormányai kéréseiről. Oroszországgal szemben és bebizonyították, hogy az új orosz kormány programja teljesen egyezik a központi hatalmak decemberi békeajánlatával. Az összes szomszédos hadtesteknél is így ünnepelték meg a husvétot.

Ma este több magyarországi orosz tiszt bejelentette látogatását a további tárgyalások céljából. Biztosak lehetünk abban, hogy tisztelettel fogadják őket fogadni.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, áprili 17.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

Az Aisne mellett a nagy háborúnak és a világtörténelemnek egyik legnagyobb csatája folyik folyó hó 6 óta megszakítás nélkül tartott, a türelemmel aknavetőkkel melyel franciák az idő a hadianyag és a hevesség eddig sohasem látott mértékével állásainkba a rohamra evetteke ütegeiket harcoképtelenné tenni csapatainkat pedig megfogadni törekedtek, e hó 16-án kora reggel kezdődött a franciák mélyen tagozott áttörései, témadása helyhez az Aisne melletti Soipórtól Bethenig Reinstól északra iszonyu erővel nagy gyalogsági tömeget intéztek és tartalékok harcbevételével elvesztettek, az ellenség veszteségei igen súlyosak és több mint 2100 fogoly maradt kezünkön.

Kelasi harcok:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Macedón harcvonal:

A helyzet változatlan.

LUDENDORFF

(Miniszterelnökség sajtóoszt. lya)

Nincs változás a harctereken.

BUDAPEST, április 17.

Keleti harctér:

A szokásos harci tevékenység folyik.

Olasz hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntér:

Nem történt különösebb esemény.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Wolf ügynökség jelentése.

A Földközi tengeren újonnan beérkezett jelentések szerint buvárhajóink 6 gőzöst és két vitorlást súlyosztottak fel 40.782 tonnataralommal.

Tisza fölfelé elvesztette a gyökerét.

Nehéz órák a munkapártban

Ezek óta nem volt olyan mozgalmasság a munkapárt képe, mint a tegnapi vasárnapon. A parlamenti elnapolták, ami annyit jelent rendszeres körülmények között, hogy a képviselők szertessédek, de a Károlykörti klubban ember ember hátán szorongott. Es minden arcon aggodalmas kérdés:

— Most pedig mi lesz velünk?

A pártkörökben ott volt gróf Tisza István is a miniszterével, de igen tartózkodóan viselkedett. Nem is igen mérték kérdéseikkel faggatni, mert mire tulajdonképpen lényeges isgalommal kíváncsiak, hogy egyáltalán meathatónak tartja-e még a pozícióját, bajos lett volna megkeresni tőle. Az epilmisták között gróf Khuen Héderváry vezetett, aki mosolyogva emlegette:

Semmi baj! De a munkapártot tudják, hogy Khuen mosolyát mindenféléképpen lehet magyarázni. A volt miniszterelnök különben a Neue Freie Presse munkatársának a helyzetéről a következő nyilatkozatot tett:

— Az a nézetem, hogy az ellenzéki vezetők kompromisszéja és a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatai közt lényeges ellentét nincs.

Már egy évvel ezelőtt késznek

nyilatkozott a kormány arra, hogy az ellenzéknek alkalmas ad a koncentrációs gondolat megvalósításához.

A párt többsége előtt nem kétséges, hogy a Tisza kormány helyzete a legkritikusabb pontra érkezett. De azért remélik, hogy a válság még nyomban nem következik be!

Tisza sulyos taktikai hibát követett el azért, hogy újra felkavarja a koncentrációs szerezési elhatározott kérdését. Nyilatkozatával teljesen provokálta az ellenzéki szervezőköt és szakközönséget.

As a nyilatkozata pedig, melylyel a fővárosban az uralkodónak a koncentráció iránt való hajlandóságát egyéni nézetnek deklarálta, egyenesen szerencsétlen volt.

Igen erős ez az aggodalom a pártban, hogy Tisza fölfelé elvesztette a gyökerét. Ha illetékes helyen megfogott az a felfogás, hogy erre a többségre föltétlenül szükség van, akkor a legközelebbi jövőben igen nagy események történhetnek a belpolitikában is.

Ma délután öt órakor minisztertanács volt a miniszterelnökségi palotában Tisza elnöklésével, amelyen Kérihy báró is résztvett. A jegyzőkönyvet Drascho László Alfréd miniszteri tanácsos vezette. Értesülésünk szerint a tanácskozást este 8 órakor félbeszakították és Tisza István a munkapárti körbe ment, ahol tanácskozott Khuen Héderváry gróffal és a munkapárt két alelnökével. Tisza a munkapártból visszajött a minisztertanácsba.

Ellenzéki körök szerint a kormány lemondásával foglalkozik.

Angol munkások a béke mellett

Az angol munkások Ledsben husvétkor gyűlést tartottak, amelyen elfogadják azt a határozati javaslatot, hogy a további embermészárlást hátráltalan örültségnek mondják, s felkérlik a kormányt, hogy kezdjen tárgyalásokat a béke érdekében.

Az angol munkapárt folyamatosan gyűlést tart, amelyeken sürgeti, hogy a kormány a szövetségesekkel együtt a békétárgyalásokat haladéktalanul megkezdje. Hasonló tárgyú felirattal fordultak az angol király elé.

A makói felmentettek jelentkezése.

Szombaton kezdődik és április hó 30-ig tart.

Makó város katonafőosztálya ma adta ki a felmentettek jelentkezésre vonatkozó hivatalos hirdelményt.

Az összes felmentetteknek jelentkezniük kell.

A jelentkezések szombaton kezdődnek és a hó végéig tartanak.

A makói mezőgazdasági felmentetteket következőkre figyelmeztetik:

A gardálkodóknak igazolniuk kell, hogy mennyi saját földjük van, mennyi haszonbérlet és mennyi felel a birtoknyilvántartóval ki kell állítani a birtokívet. Be kell mutatni a feles és haszonbérlet szerződéseket is.

Igazoltnak kell a családi állapotot. Itt is hasonlóképpen ki kell állítani az egyházszól és anyakönyvvezetővel egy igazolványt, amelyen fel legyen tüntetve a felmentett katona, apja, anyja, íjasa, apósa, nagypapa, nagyanyja, fia és leánytestvére, gyermekeinek neve és születési éve.

Igazoltnak kell két — a hatóság előtt szavahihetőnek ismert tanúval a felmentett katona jószággállományát és pedig azt, hogy hány lova, szarvas marhája, juh, sertése van felmentettnak.

Igazolni kell, hogy mióta foglalkozik az illető földműveléssel

mi a tulajdonképpeni foglalkozása és főfoglalkozása. Igazolni kell, hogy a földet maga munkálja s nincs haszonbérlet vagy felébe kiadva.

Amenyiben a felmentett gazdaságban van idegen olyan munkár, aki a gazdasági teendőket el tudja végezni, vagy a felmentett családtagból valaki a frontvonalon szolgálatra alkalmatlan, akkor a felmentett katona felmentését meg kell szüntetni és idegen munkáerővel kell helyettesíteni.

Elsősorban a fiatalabbakat kell bevonóztatni, — illetőleg ezeknek a felmentését kell elbírálni. A rendelet szerint ha csak egy esélyesség van arra, hogy a fiatalabbakat lehet nélkülözni, akkor azokat okvetlenül be kell vonóztatni. Eltér minden felmentett azt hiszi, hogy ő a legalkalmasabb, ezért a hatóságnak minden befolyását mentesen elfogulatlanul kell eljárni a akár mit gondol az érdekelt felmentett vele szemben igazságosan kell eljárni.

A felmentett családoknak igazolniuk kell, hogy mióta vannak alkalmazásban, hányan vannak a gazdaságukban, lehetne-e helyettesíteni másikat családtagokból a földművelésben, vagy a gazdaságban.

Egyébként az összes felmentettek elbírálatánál az az irányadó, hogy a szabandó felmentett nélkül megakad-e akár a közigazgatás, akár egy-egy hivatal, üzem, iparág és a gazdaságok. Ha nem akad meg, akkor az illető felmentett nélkülözhető és be kell vonóztatni.

Egy makói katona levele az orosz fogságból

Érdekes levelet küldött egy makói katona az orosz fogságból hozzátartozóinak. A levelet, mely élénk világot vet a magyar katona lelkivilágára, itt közöljük:

Kelt levelem, 1916 november 26. Szeretlek kedves anyuskám és kedves gyermekeim!

Kívánom az Istenőtől, hogy soraim találganak a legjobb egészségben mindayjátokat. Hála Istennek nekem nagyon jó egészséggem van, tehát hasznót kívánok ténylek is és az összes rokonságnak.

Fájdalommal telt szívvel kell tudatnom veletek, hogy még élek ezen a csud világon, talán jobb lett volna ott elveszni ott a csatatéren, mint itt a masszas idegenben semmit sem tudni rólatok, még azt sem, hogy éltek-e? vagy már rég a másvilágra költöztetek? Oh

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-cégnél

Édes Istenem miért is hagytál el engem, hiszen megélni itt is lehet, itt is fehér kenyereket esznek az emberek mint a mi házámban (Itt az orosz cenzúra egy pár szót törölt.)

Hisszen nem is az étkelés bánt engem, hiszen azt már meg szoktam, hanem az a hosszú távollét, az a rablás, az édes Istenem mikor adod vissza azt a drága szent szabadságot, melyben senkinek fog parancsolni. Oh ez nem fér az én lelkeimmel egyetértésben, hogy most még egy gyereknek is szót kell fogsdni, akár csak jól akár nem, csak ez fáj nekem kimondhatatlanul, hisz nem voltam én az ilyenekkel hosszúsokva. Oh édes Istenem szabaddá tedd meg a nemzeteket a véres háborútól és add vissza szabadságát mindannyiunknak aki elvesztette, hogy mielőbb térhessenek vissza az ő szeretetükhez a belső családi otthonukban.

Egyben értesítlek barátaim, hogy Cséh Péter Bárány uca 8 szám alatti lakos. Jan. 18-án meghalt.

Isten veletek örökölt milliónszor szerető apátok Péter. Oroszország, Pawlowka, Russland, fogoly-tábor.

NAPI HIREK

Vöröskeresztes kitüntetések

makóiaknak.

Örömmel adjuk közre azon alábbi díszes névsort, amely a vöröskereszt körüli érdekességért adományoztatott derék makóiaknak és csanádmegeyeknek.

II. osztályú díszjelvényt Makón: Dr. Meliterisz Kálmán, Dr. Fried Ármán, Dr. Hubert Mihály.

Bátonyán: Grass Antal esperes, Dr. Hoffmann Antal, Dr. Austerweil Ferenc.

Ezüst díszéremet Makón: Tarnay Ákos, Boros Izsó, Csolnákassy Gerőné, Ékes Juliska, Draskóczy Irma, Horváth Istvánné, Nagy István, Rákossy Gyula, Udvardy Mariska.

Bátonyán: Blair Juliska, Ludej Danica, Gyarakai Vilma, Kohn Margit, Orbán Ferenc, Papp Józsefné, Petrovics Meneta.

Földesákon: Karácsonyi Guidó.

Dombegyházán: özv. Lonovics Gyuláné.

— Hirtelen halál. Kiss Regina makói Bárány uca 55 sz. a. lakos ma délelőtt kiment az udvarára, hogy széjjelnezzen. Az udvaron hirtelen összeesett s meghalt. A szemszédok orvost hívták, aki megállapította, hogy az öreg asszonyt szív-széhhűdés ölte meg.

— Hogyan levelezzünk az Oroszországban levő foglyakkal. A Vörös-Kereszt Egyület információi szerint az orosz hadügyi kormányzat oly nagy mértékben nélkülözi a magyar cenzorokat s általában oly kevésbé lelkiismeretesen kezeli a hadi foglyak levelezésének ügyét, hogy a pétervári központi cenzúrán, valamint az egyes tartományi kormányzások helyi cenzuravezetéseknél minden képzeltet felülmúló mennyiségben hevernek a továbbítatlan magyar levelek, melyeknek feldolgozása egyáltalában seha sem várható s így ezek bizonyos idő múlva nyilván valóan megfogynak az emissiót. Ezen a bajon csak egyetlen módon lehet segíteni, ha a közönség bármily nehezére essék is, — hozzájárul a hozzá, hogy legfeljebb kéthetenként egy levelezőlapot küld rövid, precíz és csupán a legszükségesebb közlésekre szeritkozó tartalommal.

NYILT-TER.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a felejtetetlen jó nőm, és édes anyja

Fazekas Istvánné

szüli: Huber Margitka

f. hó 16-án, életének 20-ik holdog házasságának 4-ik évében, f. hó 16-án rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogultnak hült tetemeit f. hó 18-án délután 4 órakor fejtük az álló más téri városkerületben levő gyászházba a róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Fazekas István és gyermeke Lacika.

Ardicsón

4 lánca földem

a kövezett-ut mellett örökön eladó. Értekezni lehet Gróf Pálffy uca 96. szám alatt a tulajdonossal.

LEGÉNY

Egy világváram felidom.

(1529)

187. fejezet.

Helén és Márta.

— Ki kell lenni, hol laknak! mondá halkán. Hej, már nem is számítottam rá, hogy rátaláljak a szép Mártára. Kettőn vannak?

— Oh nem, hanem hárman! Egy fiatal férfi van még a társaságban.

— Ohó! Ki lehet az? mormogta magában a vak muzsikuz. Nem a talán Beppo? Hogy néz ki?

— Igen erőteljes fiú!

— Akkor ő az! Ne pánjt, akkor össze kell ám magunkat szedni. Nővé nebrj, kifogunk mi rajta. Meg szeretnék ficsni neki azért, hogy kiverte az egyik szememet.

Ebből már megérthette a szives olvasó, hogy a vak muzsikuz nem más, mint Szappanos, aki a térvény és Kerény elől való szöktében ide vettődött. Társa ugyanis, aki Velencében Terenti név alatt mint intendáns szerepelt — tehát ismerete Milt.

Észrevétlenül követték a másik hármat, s így módon kilesték, melyik házban laknak.

E nyitól fogva taktikát változtattak a holdusek. Megunva az utosságlaton való sószorgást, elkezdték a házakba járogatni. A vén ember fergatta a síplédát, a falábu meg recesső hangon énekelte hozzá mindenféle vad nótákat.

Hullott a garas s a nyomorékok nem szöködködték. Megfordultak abban a házban is, ahol Márták laktak. Az énekesóra Márta kilönykölt az udvarra néző ablakon s hallgatta az éneket, és amikor a falábu kalapjával körüljárt, ő is dobott bele egynéhány fillér.

(Folyt. köv.)

Veteményes föld eladás

Özv. Molnár Albertnének egy napos ujhegyi veteményes földjét eladom.

Dr. BÁN ZSIGMOND ügyvéd.

Egy köblös ugarföld Galamb Sámuel szomszédságában déli ugarba

kukorica termés

alá kiadó. Értekezni lehet Török Sándornéval (Kelemenhid) Sas-utca 148. szám alatt.

Makói Urania Színház

Telefon szám: 181

Csütörtökön, április 19-én,

Az ártatlan vére

Előadások csütörtök, szombat és vasárnapi napokon tartatnak. Előadások kezdete este 8 órakor. Vasárnap két előadás: délután 6 és este 8 órakor.

Fatalpak

képzéshez leányok és 14-15 éves fiúk felvételt. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt 10-től 12-ig. Ugyanott kézzel fatalpak kaphatók.

Farkas Hermann

művelő, Vásárhelyi uca 2. sz. Ugyanott egy asztalos tanonc felvételére

Egy szerényebb

ASSZONY

bármiféle állást keres (akár helyben, akár vidéken). Cím a kiadóban.

ELVESZETT

15-én este 7-8 óra között a Rác-ut második dűlőjében 1 darab másfél éves KAN DISZNÓ Becses megtaláló szolgáltatása be a rendőrségre vagy pedig özv. Kovács Bálintnéhoz Hatrongyos 418 tanya szám alá.

A város közelében

1 kat. hold föld

keresetik kukorica termés alá. Cím a kiadóhivataltan.

KOZKAS MIHÁLY eladja Eszterházy uca 5. számú házáat. Értekezni lehet

Ráday uca 22 szám alatt

D. Nagy Istvánnál.

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, báránybőrt, cskőbőrt és mindenfajta bőröket és gyapjút, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármín
Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácsonka bormérés mellett.

1848 eredeti toalett modellt készí a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára negyedévre: 350 korona. Ingyen mulatványsámat küld a „Budapesti Bazár” kiadóhivatala, Budapest, VIII., Baross-utca 22. szám.

Két három kislánc földvetemény alá kerestetik
Cim a kiadóhivatalban

A Makói Onsegélyző Egylet mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) újonnan megnyílt

zálogintézte

a legmérsékeltőbb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad
észkészre, arany és ezüstdarabokra, értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra.
Takaréktári osztályunk öklőseket folyosít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.
Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. n. 3—5-ig.

Rakay Ferenc

incája, hogy nála állandóan aranymentes heremetet lehet kapni, egy kicsinyben, mint egyben.
Ertekezni lehet Váradi-utcai vendéglőjében,

Lapkihordók felvételnek a kiadóhivatalban.

Ertesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fogsorok, szájszűrés nélkül, aranyból, platinából

fogtömések

szűs amalgamból és a fogszínével azonos porcellánból. Fogtömések eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szakfűdésemet a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-téle ház, Makón

Hirdetések

felvételnek

Disztemelkezési vállalat.	
KISS KÁROLY disztemelkezési vállalata.	
Makó	<p>Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fapepersó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>
Pontos kiszolgálás.	
Főter	

Makói Független Újság

nyomdai műintézte

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.